

ชื่อวิทยานิพนธ์ การยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับการผลิตพริกของเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมการผลิต

สินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นายสมชนต์ บุญดี ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต(ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต โยระคง (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเกษตรกรผู้ผลิตพริกในจังหวัดศรีสะเกษ 5 ประการคือ (1) สภาพพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ (2) ความรู้พื้นฐานและแหล่งความรู้พื้นฐาน (3) การยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับการผลิตพริก (4) เปรียบเทียบการยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสมของเกษตรกรในโครงการและนอกโครงการ (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตพริก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสุ่มจากเกษตรกร 2 กลุ่ม คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการกับเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 188 คน จากการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ สถิติ t- test

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ทั้งหมดมีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.2 คน อายุเฉลี่ย 44.5 ปี จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.3 คน จำนวนแรงงานนอกครัวเรือนเฉลี่ย 4.2 คน จำนวนพื้นที่ถือครองการเกษตรเฉลี่ย 18.3 ไร่ จำนวนพื้นที่ปลูกพริกเฉลี่ย 1.6 ไร่ ต้นทุนในการปลูกพริกเฉลี่ย 20,171.7 บาท แหล่งเงินทุนในการปลูกพริกส่วนมากใช้ทุนตนเอง รายได้จากการปลูกพริกเฉลี่ย 43,533.7 บาท การได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 1.6 ครั้ง การศึกษาดูงานเฉลี่ย 1.1 ครั้ง การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม 3.1 ครั้ง ประสบการณ์ในการปลูกพริกเฉลี่ย 8.0 ปี ส่วนเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ทั้งหมดมีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือสูงกว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.4 คน อายุเฉลี่ย 47.5 ปี จำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน จำนวนแรงงานนอกครัวเรือนเฉลี่ย 4.6 คน จำนวนพื้นที่ถือครองการเกษตร 18.6 ไร่ จำนวนพื้นที่ปลูกพริกเฉลี่ย 1.8 ไร่ ต้นทุนในการปลูกพริกเฉลี่ย 27,565.6 บาท แหล่งเงินทุนในการปลูกพริกส่วนใหญ่ใช้ทุนตนเอง รายได้จากการปลูกพริกเฉลี่ย 55,453.3 บาท การได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 0.1 ครั้ง การศึกษาดูงานเฉลี่ย 0.5 ครั้ง การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม 3.4 ครั้ง ประสบการณ์ในการปลูกพริกเฉลี่ย 11.6 ปี (2) กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานในการปลูกพริกดี โดยเฉพาะมีการคลุมแปลงด้วยเศษหญ้าฟางแห้งเพื่อรักษาความชื้นและลดการระเหยลงน้ำ ส่วนแหล่งความรู้พื้นฐานของเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับจากญาติ พี่น้อง เพื่อนฝูงมากกว่าแหล่งอื่น (3) การยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสมในระดับมาก และเป็นอันดับหนึ่งเกี่ยวกับแหล่งปลูกและพื้นที่ปลูก (4) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยภาพรวมมีการยอมรับเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับการผลิตพริกไม่แตกต่าง มีเพียง 1 ด้าน คือ การเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก ที่แตกต่าง (5) เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตราคาแพงและ ดินเสื่อมคุณภาพ เสนอแนะให้รัฐมีมาตรการในการควบคุมการจำหน่ายปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดความรู้เรื่องการปรับปรุงดินบำรุงดินอย่างถูกวิธี

คำสำคัญ : การยอมรับ เกษตรกรที่เหมาะสม การผลิตพริก จังหวัดศรีสะเกษ

Thesis title : An Adoption of Good Agricultural Practice for Chilly Production by Farmer Under the Safety and Standard of Agricultural Product Promotion Project in Si Sa Ket Province

Researcher: Mr. Somyon Boonlee; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension);
Thesis advisors: (1) Dr.Somchit Yotakhong, Associate Professor; (2) Dr.Sunan Seesang, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were to study (1) social and economic fundamental status of farmers who had produced Chili in Si Sa Ket Province; (2) their basic knowledge of Chili production and its source; (3) their adoption of Good Agricultural Practice for Chili production; (4) the comparison of the adoption of Good Agricultural Practice by the farmers who participated in the Safety and Standard of Agricultural Product Promotion Project, and the ones who did not; and (5) their problems and suggestions on Chili Production.

The 188 samples in this study were randomly selected from farmers who participated in the Safety and Standard of Agricultural Product Promotion Project in Si Sa Ket Province and the ones who did not by using Taro Yamane' s technique. The data were collected by using an interview form. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, and t-test analysis to analyze the difference between the variables.

The findings of the study were as follows: (1) Most of the farmers who participated in the project were male, married, educated at primary level or lower. The average quantity of members of their family was 5.2 persons. Their average age was 44.5 years. The average quantity of members of their family who worked in their plantation was 3.3 persons. The average quantity of labors from outside their family was 4.2 persons. Their average occupied agricultural area was 18.3 Rai. Their average Chili planting area was 1.6 Rai. Their average cost of Chili production was 20,171.70 Baht. Most of them used their own capital. Their average income obtaining from their Chili production was 43,533.70 Baht. Their average frequency of their being trained in Chili production was 1.6 times. Their average frequency of their field training was 1.1 times. Their average frequency of their contact with agricultural extension officials was 3.1 times. Their average duration of their experience in Chili production was 8.0 years. While the farmers who did not participate in the project were mostly male, married, educated at primary level or higher. The average quantity of members of their family was 5.4 persons. Their average age was 47.5 years. The average quantity of members of their family who worked in their plantation was 3 persons. The average quantity of labors from outside their family was 4.6 persons. Their average occupied agricultural area was 18.6 Rai. Their average Chili planting area was 1.8 Rai. Their average cost of Chili production was 27,567.60 Baht. Most of them used their own capital. Their average income obtaining from their Chili production was 55,453.30 Baht. Their average frequency of their being trained in Chili production was 0.1 times. Their average frequency of their field training was 0.5 times. Their average frequency of their contact with agricultural extension officials was 3.4 times. Their average duration of their experience in Chili production was 11.6 years; (2) Most of the samples in both groups had good basic knowledge of Chili production, especially the technique of covering their plants with dry straws to maintain moisture and reduce evaporation. Most of their source of basic knowledge was from their relatives or friends; (3) All of the samples had the adoption of Good Agricultural Practice for Chili production at a high level, and their first rank of adoption was their plantation site and area; (4) for the hypothesis testing, in general, it was found that the adoption of the two groups of Good Agricultural Practice for Chili production was not different, except their harvesting; (5) the farmers had problems on the high cost of the input for Chili production, and the deterioration of the soil. They suggested that the government should have price control on input for Chili production, and transfer knowledge of proper quality improvement of the soil.

Keywords: Adoption, Good Agricultural Practice, Chili Production, Si Sa Ket Province